

Helsepartiet
Kjersti Almåsvoid
kjersti.almasvoid@helsepartiet.no

Anmodning om omgjøring av vedtak om avkortning av partistøtten i 2023

Partilovnemnda vedtok den 31. oktober 2022 å avkorte 50 % av partistøtten til Helsepartiet for 2023 fordi partiet ikke hadde oppfylt revisorplikten etter partiloven § 21 a. Under forberedelsen av vedtaket fikk nemnda ingen respons på varsel og andre henvendelser. Enhetsregisteret viste imidlertid at Mazars AS var partiets revisor, og korrespondanse med revisjonsforetaket viste at årsregnskapet for 2021 først ble slutført 8. juli 2022.

Merknader fra partiet

I e-post av 12. desember 2022 skriver Anne- Lise Juul, partileder i Helsepartiet, at partiet forstår at det er dets ansvar å sørge for at rapporteringen skjer etter regelverket, til rett tid og etter de plikter som gjelder i partiloven. Samtidig påpeker hun at 2021 var et spesielt år for partiet med mange uheldige sammentreff og alvorlig sykdom, og skriver videre:

«Både regnskapsfører og revisor har tidligere år levert sine tjenester i samsvar med kravene og vår bestilling. For regnskapsåret 2021 ble det mange avvik i prosessen, som i sum førte til svikt.

Vi har brukt litt tid på å ettergå alle hendelser, både for å forstå hvorfor det gikk så galt i år og for å sikre at det samme ikke skjer igjen. Vi har innhentet bakgrunnsinformasjon fra alle involverte, hvor noe er dokumentert i epost-dialog mellom regnskapsfører Robert Henden og revisjonsfirma Mazars.

1. Ifølge regnskapsfører Henden, ble det gitt en generell utsettelse fra Skatteetaten basert på forhold knyttet til pandemien, noe som førte til at både regnskapsførere og revisorer orienterte sine planer etter dette. Deres oppfatning var at offentlig og myndighetspålagt regnskapsrapportering og revisjon hadde fått utsatt frist til august. Denne informasjonen er etter det vi kjenner til, ikke formidlet fra regnskapsfører til partiet.

2. Vi var ikke oppmerksomme på at det kun er en spesifikk person i Helsepartiet som får varsler fra myndighetene om våre regnskapsplikter o.l. Det førte til at ingen ble oppmerksom på varsel utsendt fra Partilovnemnda. Slik ble en del av varslene stående ubehandlet [...]. Når Partilovnemnda forsøker å oppnå kontakt med andre personer i partiet via andre registre, ble det sendt en henvendelse til daværende partileder som på det tidspunktet nylig hadde trukket seg som leder. Partiets 1. nestleder som automatisk rykker opp og overtar ansvaret var opptatt med livreddende behandling i utlandet og ble lite tilgjengelig i sommer. Partiets 2. nestleder var forhindret fra å overta ansvaret som partileder.

3. Regnskapsfører erkjenner i en epost-utveksling med revisor, som vi har fått tilgang til, at han var sen med regnskapet før partiets årsmøte. Partiets årsmøte ble gjennomført 30. april. Vi ser at regnskap, tilganger og dokumentasjon ble oversendt revisor 25. april, med spørsmål om å få regnskapet ferdig revidert til årsmøtet. Revisor svarer at de kan revidere regnskapet i uke 21. 13. juni tar revisor kontakt med regnskapsfører, hvor revisor skriver at de er sent ute og etterspør tilganger, dokumentasjon etc, som

E-postadresse:
post@partilovnemnda.no
Internett:
www.partilovnemnda.no

Kontaktperson:
Daniel Giske
Tlf. 22 24 68 73

Postadresse:
Partilovnemnda
Postboks 14
6801 FØRDE

regnskapsfører allerede hadde sendte i epost datert 25. april. På partiets årsmøte, var det regnskapsfører som la fram regnskapet, hvor han hevdet det var ferdig og godkjent. Hvis ønskelig, kan vi oversende dokumentasjon som viser dialogen mellom regnskapsfører og revisor. Regnskapsfører hadde ansvaret for å rapportere til SSB innen 1.6, noe han bekrefter at han har gjort. Han erkjenner også at han rapporterte ureviderte tall.

4. Partiets 1. nestleder, står som eneste kontakt i Partiportalen. Hun har hatt ansvaret for å følge opp regnskapsfører. I løpet av året har tre av hennes nærmeste utviklet alvorlig grad av kreftsykdom, som forverret seg fram mot sommeren. Hun påtok seg et spesielt ansvar for sin yngre søster som ble oppgitt av norske behandlere, organiserte spleis og behandlingstilbud i Spania, med påfølgende utenlandsopphold for både pasient og pårørende. I denne perioden ble eposter som kom til nestleders parti-epostadresse ikke fulgt opp systematisk eller fortløpende. Det var heller ingen som i denne perioden var oppmerksom på hvor omfattende og krevende dette ble for henne. I ettertid ser både hun og vi at vi burde funnet en alternativ organisering mye tidligere. Det forelå imidlertid ingen grunn til å betvile at de fagpersoner partiet tidligere har benyttet, ikke ville levere som avtalt. Dette er selvsagt ikke en unnskyldning og fratar ikke partiet partiets ansvar, med det er kanskje formildende omstendigheter. Partiets nestleder sier hun ble forsikret om at regnskapsfører ville sørge for rapporteringen.

5. Grunnet ovennevnte forhold ble det heller ikke søkt om utsettelse, slik at regnskapene kunne vært levert rettidig.

6. Situasjonen, jf pkt 4, ble ytterligere forverret av at partiets leder plutselig måtte trekke seg av private årsaker. I 2022 har det pågått samtaler med andre partier angående mulig sammenslåing, under ledelse av tidligere leder. Prosessen ble vedtatt utsatt i juli etter at partiets leder trakk seg og arbeidet med å få etablert en ny ledelse og personer som kunne overta administrativt ansvar ble iverksatt. Ny administrativ leder var i gang med arbeidet i oktober og vi har jobbet med å få på plass fullmakter og tilganger. I høst ble vi kontaktet av Partilovnemndas sekretariatsleder som kunne opplyse om at revisjonsrapporten ikke var fullstendig.¹ Det manglet bekreftelse på ett punkt. Vi kontaktet revisjonsselskapet som lovet å korrigere rapporten slik at den ble korrekt. Vi fikk da opplyst at revisoren som hadde hatt ansvar for partiets revideringer tidligere, ikke lenger var ansatt og ansvaret var overført til andre. Vi fikk en tilleggsfaktura på kr 15 000 + mva, for den ekstra jobben revisjonsselskapet utførte. En oppgave som i utgangspunktet skulle vært gjort som en del av den ordinære revideringen.

Vi påtar oss ansvaret for at våre plikter ble forsømt. Vi håper likevel at Partilovnemnda kan finne grunnlag for å vurdere straffeutmålingen på ny, jf. forvaltningslovens § 35, og i lys av omstendighetene komme frem til at bortfall av halve partistøtten, som i realiteten innebærer tilnærmet dødsdom for aktiviteten i et valgår, kanskje kan fremstå som noe strengt. Som et lite parti med lite penger, har vi ikke råd til å ha noen ansatte og er avhengig av et stort frivillig engasjement.»

Partilovnemndas syn på saken

Partilovnemndas vedtak kan ikke påklages, men nemnda kan selv ta et vedtak opp til ny vurdering og vil i praksis omgjøre vedtaket dersom det skulle vise seg å bygge på et feilaktig grunnlag eller omgjøring ellers kan skje på grunnlag av reglene i forvaltningsloven § 35.

Partilovnemnda har forståelse for at spesielle omstendighetene gjorde det vanskelig for partiet å oppfylle revisorplikten for regnskapsåret 2021. Dette kan likevel ikke rokke ved partiets eget ansvar for å organisere virksomheten slik at lovens krav blir overholdt. Rent praktisk er det dessuten viktig at partiet sørger for oppdatert kontaktinformasjon i Partiportalen.no.

De opplysningene som legges frem i e-posten av 8. desember 2022 stiller imidlertid saken i et noe annet lys. Den fremlagte e-post-korrespondansen viser at partiets engasjerte, profesjonelle regnskapsfører 25. april 2022 meddelte Mazars at han «dessverre [var] sent ute med regnskapet i år» og spurte om de i det hele tatt ville ha mulighet til å se på det før partiets årsmøte, som skulle holdes allerede fem dager senere

¹ Sikter til manglende erklæring i samsvar med partiloven § 21 a andre ledd [tilføyd av PLN].

(30. april). På vegne av Mazars svarte statsautorisert revisor Alexander Hanevold 29. april at de gjerne ville avtale tid for revisjon, men at første mulighet ville være ca. én måned senere (uke 21).

Partilovnemnda har også innhentet kopi av protokollen fra Helsepartiets årsmøte. Dagsordenens pkt. 5 handler om regnskap og revisjonsberetning og forteller at regnskapsføreren gjennomgikk regnskapet, opplyste at regnskapet var godkjent og at revisjonsrapport ville bli ettersendt. Som ovenstående opplysninger viser, var ikke dette overensstemmende med de faktiske forhold. Likevel ble regnskap med revisjonsberetning, «med bakgrunn i regnskapsførers muntlige fremstilling under møtet», enstemmig godkjent og vedlagt protokollen.

Dette innebærer også at partiets økonomirapport til SSB, som ble innsendt innen fristens utløp, ikke bygde på et ferdig revidert regnskap. Først etter at Mazars 13. og 20. juni 2022 hadde tatt kontakt med regnskapsfører for å få oversendt regnskapet med underliggende dokumentasjon, ble revisjonen bragt i orden og omsider avsluttet 8. juli 2022.

Partiets tillitsvalgte burde mer aktivt ha sikret seg tidsmessig revisjon, og årsmøtet burde ikke ha godkjent regnskap og revisjonsberetning på grunnlag av muntlige opplysninger. Det er likevel grunn til å nevne at revisjonen for 2021 ble fullført uten at nemndas opprinnelige henvendelser om revisjon var kjent for partiets tillitsvalgte. I formildende retning bør det også nevnes at revisjonsberetning av 24. februar 2021 fra statsautorisert revisor Alexander Hanevold, Mazars, dokumenterer at partiet oppfylte plikten til å innberette sin økonomi i 2020 på grunnlag av et ferdig revidert regnskap.

Det står fast at Helsepartiet ikke har oppfylt sin revisjonsplikt for 2021-regnskapet. Men svikten kan bare delvis tilskrives partiet selv, som drives på frivillig basis og uten ansatte, og inngår ikke i et fast mønster.

På denne bakgrunn har nemnda kommet frem til at det opprinnelige vedtaket om å avkorte 50 % av den statlige partistøtten i 2023 (dvs. halvparten av et beløp som etter satsene i 2022 er på vel 600 000 kroner), er for strengt. Med hjemmel i partiloven § 28 jf. § 21 a treffer Partilovnemnda derfor enstemmig følgende

vedtak:

Partilovnemndas vedtak av 31. oktober 2022 omgjøres ved at avkortningen i partistøtten til Helsepartiet i 2023 settes til 20 %.

Søksmål for domstolene er eneste mulighet til å få vedtaket overprøvd, jf. partiloven § 28 andre ledd. Men Partilovnemnda kan selv omgjøre det dersom det skulle vise seg å bygge på et feilaktig grunnlag eller omgjøring ellers kan skje på grunnlag av reglene i forvaltningsloven § 35.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
leder

Daniel Giske
sekretariatsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:
Anne-Lise Juul, annelise.juul@helsepartiet.no
Erik Hexeberg, erik.hexeberg@helsepartiet.no
Kommunal- og distriktsdepartementet